

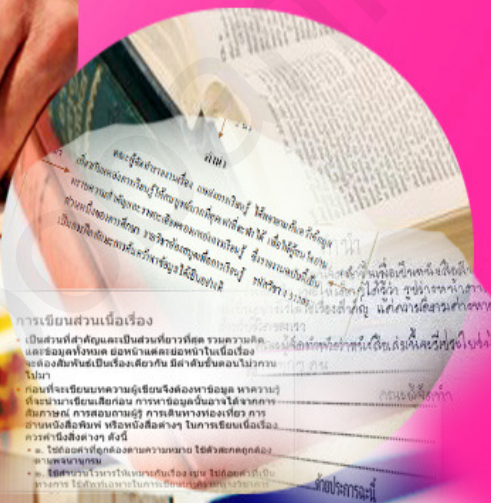

แบบฝึกทักษะ

การเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เล่มที่ ๒ การเขียนคำนำ เนื้อหา และสรุป

ธัญญธนรัชกร ศิริอริยะชัย
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
โรงเรียนสตรีนครสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยมีการฝึกเป็นขั้นตอนตามลำดับจากขั้นพื้นฐานที่ง่ายไปสู่ขั้นฝึกที่ยาก และเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแนวทางการฝึกจำนวน ๖ เล่ม โดยเริ่มต้นด้วยการทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่องการเขียน และการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้รับประสบการณ์การเขียนเรียงความมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต้น เพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนทราบความสำคัญ จุดประสงค์และหลักการเขียน อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพของการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น

แบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความเล่มนี้เป็นเล่มที่ ๒ การเขียนคำนำ เนื้อหาและสรุป ประกอบด้วยการเขียนคำนำ การเขียนเนื้อหา และการเขียนสรุป การเขียนคำนำจากเนื้อเรื่องและส่วนสรุปที่กำหนดให้ การเขียนคำนำจากชื่อเรื่อง การเขียนเนื้อหาของเรียงความจากคำนำและจากส่วนสรุปที่กำหนดให้ ตลอดจนการเขียนส่วนสรุปจากคำนำและเนื้อหาที่กำหนดให้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

คำชี้แจง

๑

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒

การเขียนคำนำ

๓

การเขียนเนื้อเรื่อง

๗

การเขียนสรุป

๑๐

แบบฝึกที่ ๑

๑๓

แบบฝึกที่ ๒

๑๗

แบบฝึกที่ ๓

๑๘

แบบฝึกที่ ๔

๑๙

แบบฝึกที่ ๕

๒๑

แบบฝึกที่ ๖

๒๕

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๑

๒๖

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๒

๒๗

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๓

๒๘

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๔

๒๙

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๕

๓๑

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๖

๓๒

บรรณานุกรม

๓๓

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เล่มที่ ๒ การเขียนคำนำเนื้อเรื่องและสรุป

การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ เล่มที่ ๒ การเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. นักเรียนศึกษาวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ เล่มที่ ๒
๒. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ เล่มที่ ๒
๓. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องการเขียนคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปให้เข้าใจ
๔. นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปที่เป็นส่วนประกอบของเรียงความ ให้เข้าใจ
๕. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ เล่มที่ ๒ แบบฝึกที่ ๑ - ๖
๖. เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกครบแล้ว จึงให้ดูแนวคำตอบจากแบบฝึกในเล่มที่ ๒ แบบฝึกที่ ๑ - ๖

จุดประสงค์การใช้แบบฝึกทักษะ การเขียนสื่อสารด้วยการเขียนเรียงความ
เล่มที่ ๒ การเขียนส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

๑. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำนำจากส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุปได้
๒. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนดได้
๓. เพื่อให้นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องของเรียงความได้ถูกต้อง
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนส่วนสรุปของเรียงความได้
๕. เพื่อให้นักเรียนเขียนส่วนสรุปจากคำนำ และเนื้อเรื่องที่กำหนดได้

การเขียนคำนำ

คำนำ คือส่วนที่เป็นย่อหน้าแรกของเรียงความ มีความยาวไม่มากนัก อาจยาวประมาณ ๓ - ๕ บรรทัด มีหน้าที่เปิดเรื่อง หรือนำเรื่อง เพื่อเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าได้อ่านเรียงความในแนวใด คำนำเป็นส่วนที่สำคัญมากส่วนหนึ่งของเรียงความ เพราะนอกจากจะบอกแนวของเรื่องแล้ว ยังเป็นส่วนช่วยดึงดูดให้ผู้อ่านหันมาสนใจเรื่องราวที่เขียน ผู้อ่านจะอ่านเรื่องต่อไปหรือไม่อยู่ที่คำนำ

หลักการเขียนคำนำ

๑. วางแผนกำหนดวิธีเขียนคำนำที่ดึงดูดความสนใจ และสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง
๒. เขียนเฉพาะความสำคัญๆ เท่านั้น ไม่เินยื้อ คำนำโดยปกติมีเพียงย่อหน้าเดียว ความยาวประมาณ ๓-๕ บรรทัด
๓. ภาษาที่เขียนต้องกระชับรัดกุม ใช้คำง่าย ๆ สามารถนำเข้าสู่เนื้อเรื่องได้อย่างน่าสนใจ และน่าติดตาม
๔. ต้องมีลักษณะกระตุ้น หรือเชิญให้ผู้อ่าน อ่านเรื่องต่อไป

การเขียนคำนำมีแบบการเขียน ดังนี้

๑. เขียนคำนำโดยใช้วิธีนิพนธ์ สุภาพิต คำพังเพย
๒. เขียนคำนำโดยใช้การให้คำนิยาม หรือคำจำกัดความ
๓. เขียนคำนำโดยใช้คำถามหรือตั้งคำถามให้ผู้อ่านคิด
๔. เขียนคำนำโดยการเล่าเรื่อง

ตัวอย่างที่ ๑ วิธีการเขียนคำนำ

๑. เขียนคำนำโดยใช้กวีนิพนธ์ สุภาษิต คำพังเพย

“คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล...” กวีนิพนธ์หรือคำพังเพยเหล่านี้นำมาเป็นส่วนหนึ่งของคำนำ แล้วต่อด้วยการขยายความที่สามารถโยงไปสู่เนื้อเรื่องได้

๒. เขียนคำนำแบบการให้คำนิยามหรือคำจำกัดความ

“ทุกคนมีครู รู้จักคำว่า ครู และรักครู ถ้าเราจะถามเด็กที่มีอายุน้อย ๆ ว่า ครูคือใคร เราจะได้คำตอบคล้าย ๆ กันว่าครูคือผู้ให้ความรู้แก่ศิษย์”

๓. เขียนคำนำแบบคำถามหรือตั้งคำถามให้ผู้อ่านคิด

“สำหรับลูก เด็กไม่ว่าการสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และการเห็นพ่อหรือผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดสูบบุหรี่ทุกวันเป็นการปลูกฝังค่านิยมการสูบบุหรี่แก่เด็กทำให้เกิดการเลียนแบบผู้ใหญ่ ด้วยการสูบบุหรี่ในอนาคต ดังนั้นถึงเวลาหรือยังที่คุณจะเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับลูก”

๔. เขียนคำนำแบบการเล่าเรื่อง

“ลูกสวรรค์ครับ เชิญซื้อลูกสวรรค์สี่สลายสวย” เสียงคนขายเดินร้องบอกลูกค้าซ้ำ ๆ ซาก ๆ หลายหน ในมือของเขามีลูกสวรรค์พวงใหญ่หลากสี เด็กผ่านไปมาต่างมองดูจนเหลียวหลังด้วยปรารถนาจะได้เป็นกรรมสิทธิ์สักใบหนึ่งข้าพเจ้านึกถึง โจ๊กกับจิ้ม เด็กชายเล็กๆ น่ารักสองคน “พี่น้อง”

ตัวอย่างที่ ๒ การเขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนด โดยอ่านเนื้อเรื่องและสรุปที่มีให้ประกอบ

เรื่อง แม่

คำนำ คำว่า "แม่" เป็นคำนิยามสั้น ๆ แต่ความหมายนั้นมากมายลึกซึ้งเกินจะพรรณนา แม่เป็นผู้มีบุญคุณ ล้นเหลือ แม่เปรียบประดุจดาว ที่คอยส่องแสงเจิดจ้าคอยนำพาลูกน้อย แม่เปรียบประดุจครูคนแรก ที่คอยอบรมสั่งสอนให้ได้ดี แม่เปรียบดั่ง "นางฟ้า" ที่สูงส่งในใจหนู

เนื้อเรื่อง วันนี้เป็นวันหนึ่งที่ผู้หญิงคนหนึ่งใช้สรรพนามเรียกตนเองว่า "แม่" แม่ได้ให้กำเนิดชีวิตน้อย ๆ ได้ลืมตามาดูโลก แก้วเดือนที่แม่ปกป้องกับหนึ่งวันที่ต้องเจ็บปวด มีใครรู้บ้างว่าผู้หญิงคนที่หนูเรียกว่า "แม่" จะต้องเจ็บปวดแค่ไหน วันที่หนูเกิดเป็นวันที่แม่เจ็บ แต่กลับกลายเป็นวันที่แม่มีความสุขที่สุด เมื่อได้เห็น แวตอันใสซื่อบริสุทธิ์ของลูกน้อย

ถึงวันนี้เป็นวันที่แม่เจ็บที่สุดในชีวิต แต่เป็นวันที่ประเสริฐของอีกชีวิตหนึ่ง แต่ลูกบางคนอาจจะไม่นึกถึงวันนี้มากนัก มีใครรู้บ้างว่าชีวิตแลกด้วยชีวิต เมื่อเราเกิดมาในโลกใบนี้ แม่ก็คือผู้หญิงคนแรกที่คอยป้อนข้าว ป้อนน้ำ เลี้ยงดูเราจนเติบโตใหญ่ แม่ได้ให้การศึกษ่าเท่าที่จะทำได้ แม่ให้เราทุกอย่างที่เราต้องการ

แม่ไม่เคยมีคำว่า "ไม่" หรือ "ไม่ให้" กับลูก บางครั้งที่แม่ดุ แม่ทำไปก็เพราะเกิดจากความรักร ความผูกพันและความห่วงใย ที่แม่คนหนึ่งจะมีให้ แม่ทุกคนอยากให้ลูกเติบโตเป็นคนดี ลูกเป็นความหวังของพ่อแม่ เป็นดั่งแก้วตาดวงใจ แม่คอยเป็นกำลังใจให้และคอยความสำเร็จของลูกว่าลูกจะประสบความสำเร็จในภายหน้า เป็นคนดีของแม่ เป็นคนดีของสังคม และเป็นคนดีของประเทศชาติ

สรุป เราได้เกิดมาครั้งหนึ่งในชีวิต เราเคยทำให้แม่มีความสุขบ้างหรือยัง สำหรับลูกบางคนเขาไม่มีโอกาสที่จะตอบแทนพระคุณแม่ สำหรับลูกที่มีโอกาส ควรรีบทดแทนพระคุณของแม่เมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ในฐานะที่ดีฉนั้นเป็นลูกคนหนึ่ง ฉนั้นจะตอบแทนพระคุณแม่ให้สมกับที่แม่รัก และฉนั้นรักแม่ตลอดไป

ตัวอย่างที่ ๓ การเขียนคำนำจากเรื่อง แม่แห่งแผ่นดิน และเรื่อง สุนทรภู่ครูกวี

เรื่อง แม่แห่งแผ่นดิน

คำนำ แม่คนหนึ่งรักและเลี้ยงดูลูกได้สักกี่คน คำตอบก็คือ ถ้าเป็นลูกของแม่แล้วไม่ว่ากี่คนแม่ก็มีความรัก ความห่วงใย ความปรารถนาดีให้แก่ลูก ๆ ทุกคนอย่างไม่เอียงเอน พร้อมทั้งจะเลี้ยงดูลูกเสมอไม่ว่าลูก จะสูงต่ำดำขาว โง่เขลาหรือเฉลียวฉลาด ไม่ว่าลูกจะเติบโตขึ้นเพียงใด แม่ก็ยังคงคอยมองดูและคอย ประคับประคองเมื่อลูกก้าวพลาดเสมอ

เรื่อง สุนทรภู่ครูกวี

คำนำ หากจะกล่าวถึงกวีผู้มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในสมัยรัตนโกสินทร์ ก็เห็นจะไม่พ้น พระสุนทรโวหารภู่ หรือที่เรารู้จักกันในนามของ สุนทรภู่ ศรีกวีเอกแห่งแผ่นดินสยาม ผู้เป็นอีกหนึ่งบุคคล สำคัญที่จรรโลงตัวอักษรร้อยรสเป็นความบันเทิงแห่งโลกรวนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์หาท่านใด เปรียบได้ยาก ซึ่งตัวฉันเองก็ได้รับรู้ถึงประวัติและผลงานของท่านมาบ้างตั้งแต่ยังเด็ก และได้มีโอกาส ร่วมงานวันสุนทรภู่ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นในทุกปี

การเขียนเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการเขียนเรียงความ เพราะเป็นส่วนที่นำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึกทัศนคติของผู้เขียน เนื้อเรื่องกับชื่อเรื่องต้องสอดคล้องกันโดยจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบ ตามโครงเรื่อง ผู้เขียนจึงต้องค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงประเด็น ครบถ้วน เรียบเรียงด้วยภาษาที่กะทัดรัดและสละสลวย หลักการเขียนเนื้อเรื่องให้ดี

๑. วางโครงเรื่องให้เป็นขั้นตอน
๒. กำหนดแนวของเรื่องว่าจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
๓. การเรียงลำดับเรื่องราวอย่างไรจึงเหมาะสมและให้แต่ละตอนสอดคล้องสัมพันธ์กัน
๔. ควรมีย่อหน้า ถ้าจะขึ้นเรื่องใหม่ควรขึ้นย่อหน้าใหม่ ไม่ควรจะเขียนติดต่อย่อหน้าเดียวกัน ยกเว้นเรียงความสั้นๆ หรือแสดงแง่คิดใดแง่คิดหนึ่งเท่านั้น
๕. ใช้ภาษาเขียน มีสำนวนภาษาดี
๖. ควรมีอุทาหรณ์ต่างๆ มาประกอบเป็นเชิงสาธกโวหาร อุปมาโวหาร และ อาจมีคำร้อยกรอง มาประกอบเรื่องด้วยจะทำให้ส่วนของเนื้อหามีคุณค่ายิ่งขึ้น

ตัวอย่างการเขียนเนื้อเรื่องจากเรื่องที่กำหนดคำนำและสรุปให้**ตัวอย่างที่ ๑ เรื่อง สุนทรภู์ครุฑวิ**

หากจะกล่าวถึงกวีผู้มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในสมัยรัตนโกสินทร์ ก็เห็นจะไม่พ้น พระสุนทรโวหารภู หรือที่เรารู้จักกันในนามของ สุนทรภู์ ศรีภักดีแห่งแผ่นดินสยาม ผู้เป็นอีกหนึ่งบุคคลสำคัญที่จารึกตัวอักษรร้อยรส เป็นความบันเทิงแห่งโลกวรรณกรรม อันเป็นเอกลักษณ์หาท่านใดเปรียบได้ยาก ซึ่งตัวฉันเองก็ได้รับรู้ถึงประวัติและผลงานของท่านมาบ้างตั้งแต่ยังเด็ก และได้มีโอกาสร่วมงานวันสุนทรภู์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นในทุกปี

สุนทรภู์ หรือ พระสุนทรโวหาร มีนามเดิมว่า ภู เป็นบุตรขุนศรีสังหาร (พลับ) และแม่ซ้อย เกิดในสมัยรัชกาลที่ ๑ สุนทรภู์เป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน สันทัดทั้งสกาและเพลงยาว "เมื่อรุ่นหนุ่มเกิดรักใคร่ ชอบพอกับนางข้าหลวงในวังหลัง ชื่อแม่จัน เมื่อความทราบถึงกรมพระราชวังหลัง รับสั่งให้นำสุนทรภู์ และแม่จันไปจองจำทันที แต่ทั้งสองถูกจองจำได้ไม่นาน เมื่อกรมพระราชวังหลังเสด็จทิวงคต ทั้งสองก็พ้นโทษออกมา แต่ทั้งคู่ก็ยังมีอาสุมหึงในรัก ชีวิตหลังแต่งงานของท่านไม่ค่อยราบรื่นนัก เพราะสุนทรภู์เป็นคนเจ้าชู้ ถึงแม้ว่าทั้งสองจะมีลูกด้วยกันชื่อหนูพุด แต่ไม่นานก็ต้องเลิกรากันไป"

จะเห็นได้ว่าชีวิตของท่านนั้นยากลำบากเพียงใด กว่าจะมาเป็นบทประพันธ์แต่ละบทนั้นต้องผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น การเดินทางไปเมืองแกลงเพื่อไปหาพ่อที่จากกันกว่า ๒๐ ปี สุนทรภู์ก็เกิดล้มเจ็บหนักเกือบถึงชีวิต ท่านก็ได้แต่งนิราศเมืองแกลงเอาไว้ เป็นต้น

ทั้งชีวิตของท่านได้แต่งมหานิราศและบทประพันธ์ไว้มากมาย อันได้แก่ นิราศเมืองแกลง นิราศพระบาท นิราศภูเขาทอง นิราศเมืองเพชร นิราศสุพรรณ นิราศพระปฐม พระอภัยมณี ฯลฯ โดยเฉพาะเรื่องพระอภัยมณี นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าความงามทางภาษา และวรรณศิลป์ มีการใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพพจน์อันเป็นเลิศแล้ว จะเห็นได้ว่ามีคุณค่าต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

แม้ว่าตอนนี้ตัวท่านจะได้เสียชีวิตไปนานแล้ว แต่คุณงามความดีและคุณประโยชน์ของกวีสี่แผ่นดินผู้นี้ก็ยังคงอยู่ ตัวท่านสุนทรภู่ก็ถือว่าเป็นกวีสามัญชนที่สร้างผลงานอันทรงคุณค่ามากที่สุด บทกลอนของท่านได้เป็นแบบอย่างที่คนไทยยึดถือมาจนถึงปัจจุบันนี้ นอกจากนั้นท่านยังได้ชื่อว่าเป็นกวีเอกของโลกท่านหนึ่ง โดยองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือที่รู้จักกันในนามของ ยูเนสโก (UNESCO) ได้ประกาศเกียรติคุณให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙

ตัวฉันในฐานะชาวไทยคนหนึ่ง รู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก เพราะมันได้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยของเราไม่สิ้นคนดี คนเก่ง ที่มากด้วยความสามารถ บทประพันธ์ของท่านทำให้ผู้อ่านทุกคนล้วนแต่ประทับใจและก็ยังมั่นใจได้เลยว่าท่านสุนทรภู่สมควรแล้วที่ได้รับการยกย่องว่าท่านคือกวีเอกอย่างแท้จริง ดังเช่นหลักฐานที่ท่านได้ทำให้เห็นเช่นปัจจุบันซึ่งจะเป็นแบบอย่างและแนวทางในการประพจน์ของพวกเราสืบต่อไป

Photoby Mr.Pusit Sudwaja Copyright@www.bansansuk.com

การเขียนสรุป

สรุป เป็นส่วนสุดท้ายของการเขียนเรียงความที่ผู้เขียนจะต้องเน้นความรู้ความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่เขียนอีกครั้งให้ได้ใจความ และสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การสรุปอาจสรุปด้วยคำถาม ข้อคิด คำคม สุภาษิต บทร้อยกรอง อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้ถ้อยคำที่กระชับ คมคาย เพื่อให้ผู้อ่านประทับใจ นำข้อคิดไปไตร่ตรองต่อไปได้

การเขียนสรุปมีข้อควรคำนึง ดังนี้

๑. ไม่ควรเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมลงไปอีก ไม่มีการยกตัวอย่างหรือพูดซ้ำกับตัวเรื่องที่ได้เขียนไปแล้ว
๒. การเขียนสรุปจะต้องกล่าวเน้นส่วนสำคัญของหัวเรื่อง
๓. การเขียนสรุปจะต้องสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน
๔. เขียนประโยคให้ได้ใจความสำคัญของย่อหน้า สรุปจะต้องเขียนให้เด่นชัดและก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ให้ปฏิบัติตน แนะนำ ชักชวน สั่งสอน ชี้ให้เห็นปัญหา ฯลฯ
๕. เขียนแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อเรื่องนั้น

การเขียนสรุปมีหลายวิธี ดังนี้

๑. สรุปด้วยสุภาษิต คำคม หรือร้อยกรอง(คำประพันธ์)
๒. สรุปด้วยข้อความที่แสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกของผู้เขียนที่มีต่อเรื่อง
๓. สรุปด้วยข้อความที่แสดงให้เห็นข้อขัดแย้ง ทำให้ผู้อ่านเก็บไปคิดต่อ
๔. ถ้าเป็นการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติ ให้กล่าวสรุปด้วยข้อความที่ยกย่องสรรเสริญเกียรติคุณของบุคคลนั้น

ตัวอย่างการเขียนส่วนสรุปของเรียงความจากเรื่องที่กำหนดค่านำ และเนื้อเรื่องให้

ตัวอย่างที่ ๑ เรื่องสำนึกรักแผ่นดินเกิด

จะเหลืออะไรถ้าไทยขาดคนดี

จะเหลืออะไรแม้ชีวิตที่มีอยู่

จะเหลืออะไรถ้าไทยไม่ช่วยกันกอบกู้

ช่วยเชิดชูชาติไทยให้รุ่งเรือง

สถานการณ์ในประเทศที่ผ่านมาข้าพเจ้าสับสนกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยความเสื่อมถอยในด้านต่างๆของสังคมไทย การหลงลืมวัฒนธรรมประเพณีของความเป็นไทย การแตกความสามัคคีแบ่งสีแบ่งฝ่าย หลงลืมความมีน้ำใจของตนเอง หลงลืมความเป็นไทยที่มีจิตใจที่ดีงาม

เมื่อครั้งยังเป็นเด็ก ข้าพเจ้าถูกพร่ำสอนเสมอว่าเราต้องรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย ครูมักถามเสมอว่า ใครอยากเป็นทหารบ้าง เพื่อนๆของข้าพเจ้ายกมือกันพริบ ซึ่งรวมทั้งข้าพเจ้าด้วย ครูบอกว่า ทหารมีหน้าที่เป็นรั้วของชาติ ปกป้องอันตรายจากรอบด้านของประเทศ ให้คนไทยทุกคนได้อยู่อย่างสงบสุข บนผืนแผ่นดินไทย ซึ่งก็คือประเทศไทยที่ข้าพเจ้าเคยภาคภูมิใจว่า “เป็นประเทศที่ไม่เคยแพ้ชาติใดในโลก” เริ่มที่จะจางหายไป ประเทศไทยที่มีอาหารอร่อยที่สุดในโลก ไม่มีประเทศไหนที่อร่อยไปกว่าประเทศไทย อีกแล้ว ประเทศไทยที่ได้ชื่อว่า “สยามเมืองยิ้ม” นั้น เหลือแต่ประเทศไทยที่มีแต่ความแตกแยก การเข่นฆ่ากันเองมีอยู่ทุกที่ทุกเวลา

ว่าเมื่อสังคมไทยเราแตกแยก เราจำเป็นจะต้องปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนรักแผ่นดินเกิด กตัญญูต่อแผ่นดิน กตัญญูต่อชาติ การปลูกจิตสำนึกการเป็นคนไทยของข้าพเจ้านั้น ก็มีหลายวิธี ทั้งการพูด การกระทำ และการร่วมใจกัน เพลงที่ปลูกจิตสำนึกความเป็นคนไทยนั้นก็มีอยู่มากมาย โดยเฉพาะเพลงชาติ ที่สื่อความหมายความเป็นชาติไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งเพลงลูกเสือเนตรนารี หรือเพลงอื่นๆ ที่สื่อความหมายให้คนรู้สึกรักแผ่นดินก็มีมากมายแต่พวกเราชาวไทยทุกคนก็ต้องร่วมใจกัน เมื่อร่วมใจกันได้แล้ว ก็ร่วมกระทำร่วมปฏิบัติต่อกัน เพราะว่าเราคนไทยทุกคนมีศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติเหมือนกัน ก็คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ก็ยังมีสถาบันครอบครัว การศึกษา ชุมชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรสาธารณะ กุศลทั้งหลาย เป็นต้น เราต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมืองไทยเรา ที่ได้ชื่อว่าเมืองแห่งการยิ้ม เมืองที่รักความสงบสุข ทำอย่างไรเราจะปลูกจิตสำนึกความเป็นคนไทย ให้คนไทยหันมามีใจต่อกันได้ และรักที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ คนไทยทุกคนก็ควรที่จะช่วยกันทำ

ที่กล่าวมาทั้งหมดขอวิงวอนให้ทุกคนช่วยกันทำ ไม่เกี่ยงกัน ไม่แบ่งพรรคแบ่งสีแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ให้ร่วมตระหนักว่าเราอยู่ใต้ผืนธงชาติผืนเดียวกันมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นที่พึ่งทางใจเหมือนกัน หากคนไทยไม่รักกันแล้วใครจะมารักเรา หากคนไทยไม่หวงแหนความเป็นชาติไทยของเราใครจะมาหวงแหนให้เราดังบทกลอนของ.....ที่ว่า

ทุกวันนี้ศึกไกลยังไม่หวั่ง	แต่หวันทรวงศึกใกล้ไล่ข่มเหง
ถ้าคนไทยหันมาฆ่ากันเอง	จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง

แบบฝึกที่ ๑ การเขียนคำนำจากเนื้อเรื่องและส่วนสรุป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยอ่านเนื้อเรื่องและสรุปที่มีให้ประกอบ

๑. เรื่องสุนทรภู่

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง สุนทรภู่ หรือ ชื่อเดิมว่า “ภู่” เกิดวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๖ ซึ่งตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อสมัยยังเยาว์วัย ท่านมีนิสัย รักการแต่งกลอน แต่งบทประพันธ์ จนเรียกว่าเป็นอัจฉริยะเลยก็ว่าได้กระทั่งในปัจจุบัน ได้แต่งตั้ง ว่าเป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่น ด้านวรรณกรรมระดับโลก และกำหนดให้วันที่ ๒๖ มิถุนายนของทุกปี เป็นวันสำคัญที่จะยกย่องเชิดชูเกียรติของท่านให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของสุนทรภู่ครูกวีผู้นี้

เมื่อยุคสมัยได้เปลี่ยนไป ประเทศไทยของเราเริ่มมีอะไรใหม่ๆ เข้ามามาก ทำให้บุคคลสำคัญในอดีตมักถูกลืมเลือนไป จางหายไปตามกาลเวลา จนกระทั่งวันหนึ่งในอนาคต จะไม่ถูกเรียกเป็นวันสำคัญได้อีกเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น ข้าพเจ้าจึงคิดว่า เป็นสิ่งที่ดีที่จะจัดนิทรรศการกิจกรรม “วันสุนทรภู่” เพื่อเป็นการยกย่องส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ ทุกวันที่ 26 มิถุนายนของทุกปี สามารถที่จะจัดกิจกรรมได้มากมายหลายที่ ทั้ง สถานศึกษา โรงเรียน บริษัท ห้างสรรพสินค้า ซึ่งจะเน้นเกี่ยวกับสุนทรภู่ และ ภาษาไทยเป็นหลัก ทั้งการเล่นเกมส์ การแต่งบทกลอน การเขียนเรียงความ การประกวดแต่งกายจากโน้ตโน้ต การวาดรูประบายสี การโต้วาที การแสดงละคร จัดบอร์ด แสดงผลงาน และชีวประวัติของสุนทรภู่ ซึ่งนอกจากนี้ ข้าพเจ้ากล่าวมาทั้งหมดนั้น ยังมีกิจกรรมที่สามารถทำได้อีกมากมายหลายประเภท ผู้ที่เข้าร่วมงานจะได้เรียนรู้ ร่วมกันสืบทอดภูมิปัญญา และชื่นชมผลงานของกวีเอกผู้นี้

สรุป สุนทรภู่เป็นครูภาษาไทยที่ทุกคนควรยกย่อง เคารพและให้เกียรติ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ และเข้าใจ ได้รับประโยชน์จากการศึกษางานวรรณกรรมที่ทรงคุณค่า ซึ่งทำให้พวกเขาได้เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในภาษาไทยของตนเอง และร่วมกันสืบทอดความสำคัญของ "วันสุนทรภู่" ให้คงอยู่ต่อไปตราบนานเท่านาน

๒.เรื่อง สายน้ำของชีวิต

คำนำ

เนื้อเรื่อง คำว่า “สายน้ำของชีวิต” ยังสามารถนำมาใช้เปรียบเทียบและชี้แนวทางในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาได้ สายน้ำเมื่อได้ไหลผ่านแล้วก็จะไหลไปเรื่อยๆ ไม่ไหลย้อนมาเหมือนเอาความทุกข์ความเศร้าโศกเสียใจของเราออกไป หรือสิ่งที่ไม่ดีในตัวของเราออกไปไม่ให้กลับคืนมาทำให้เราเป็นทุกข์อีก จึงนำมาใช้สอน ใช้ชี้แนวทางในการเรียนได้ เช่น วิชา ภาษาไทย เป็นวิชาที่เรียนสนุก จะเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ถ้อยคำภาษา และบทกลอนต่างๆ ซึ่งโดยเฉพาะในเรื่องของบทกลอน จะเน้นเรื่องของความไพเราะ และสื่อความหมาย เราก็นึกถึงเสียงน้ำทำให้ใจของเราเย็นสบาย จะทำให้เราแต่งกลอนได้อย่างไพเราะเหมือนกับเสียงสายน้ำ

ในส่วนของรายวิชา ดนตรี เราได้ทำเกี่ยวกับ เพลงที่สื่อถึงน้ำ และการแสดงที่เกี่ยวกับน้ำ จึงทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ที่จะเล่นดนตรีชนิดต่างๆได้ ส่วนรายวิชา สังคม เราได้ทำเกี่ยวกับอาเซียน หามแม่น้ำที่อยู่ในประเทศต่างๆ มันทำให้เรารู้เรื่องเกี่ยวกับแม่น้ำของประเทศนั้น ต่อไปรายวิชา คณิตศาสตร์ เราได้หาระยะทางเกี่ยวกับการเดินทางไปคลอง แม่น้ำต่างๆ มันทำให้เราเข้าใจในเนื้อหา และเปรียบเทียบได้ รายวิชา ภาษาอังกฤษ เราได้ทำบทกลอนที่เกี่ยวกับน้ำ ต่อไปรายวิชา สุขศึกษา เราได้แบ่งเป็นหมู่บ้านต่างๆ เพื่อไปสำรวจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง รายวิชา วิทยาศาสตร์ เราได้ทำเรื่องวัฏจักรของน้ำ ทำให้รู้ว่าน้ำมีความหมายอย่างไร ส่วนรายวิชาคอมพิวเตอร์ เราได้ทำบล็อกเพื่อนำงานแต่ละวิชาไปลงในบล็อกได้ และสายน้ำสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับรายวิชานั้นๆ ที่กล่าวมา เป็นข้อคิดและความคิดสร้างสรรค์ให้แก่การเรียนแต่ละวิชาและนำไปปรับปรุงปัญหาในชีวิตประจำวัน

สรุป สายน้ำก็เหมือนชีวิต ชีวิตก็เหมือนน้ำ ถ้าขาดน้ำเราทุกคนก็ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เพราะฉะนั้นเราจึงจำได้ขึ้นใจว่า “สายน้ำคือชีวิต” ของคนเราทุกคน บางคนอาจคิดว่าแค่คำนี้ประโยชน์จะมีความสำคัญอะไร อยากบอกให้รู้ว่ามีค่ามาก เพราะคำนี้ประโยชน์ทำให้ชีวิตของใครบางคนรอดพ้นจากอุปสรรค และความทุกข์ ความโศกเศร้าหมดไปมีแต่สิ่งดีๆ เข้ามาในชีวิต และพบเจอแต่สิ่งดีๆ ในชีวิตมากมายแค่เพียงเราทุกคนเข้าใจความหมายของคำว่าน้ำและสายน้ำไม่ได้ไหลและมีทางเดียว สายน้ำมีหลายสายที่ทำให้คนเราเลือกที่จะเดินได้ว่าจะเดินตามแนวทางของสายน้ำสายใดจึงจะเหมาะสมถึงจะดีกับตัวเราและเกิดประโยชน์ เพราะการเดินทางก็เหมือนสายน้ำเพราะถ้าหากเราเลือกเดินทางผิด เราก็จะพบกับจุดจบของชีวิต แต่ถ้าเลือกทางที่ถูกเราก็จะพบแต่ความสุขสบาย ความก้าวหน้าในชีวิต เพราะฉะนั้นเราต้องคิดไตร่ตรองให้ดีว่าจะเดินตามสายน้ำที่ไหลไปเรื่อยๆ หรือสายน้ำที่วกวนโดยที่ไม่รู้จะไปทางไหน

แบบฝึกที่ ๒ ฝึกเขียนคำนำจากชื่อเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง ปิงปองระเบิด

คำนำ

.....

.....

.....

.....

๒. เรื่อง การเรียนกวดวิชา

คำนำ

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่อง ตรุษจีนเมืองปากน้ำโพ

คำนำ

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ ๓ เขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนดให้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำนำจากชื่อเรื่องที่กำหนดให้ ด้วยวิธีเขียนคำนำแบบใดก็ได้
(แบบที่เลือกในการเขียน)

๑. เรื่อง ยาเสพติด

.....

.....

.....

.....

๒. เรื่อง การคอร์รัปชัน

คำนำ

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่อง งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

คำนำ

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ ๔ เขียนเนื้อเรื่องจากส่วนคำนำและส่วนสรุป

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความในส่วนของเนื้อเรื่อง โดยกำหนดส่วนของคำนำและสรุปไว้ให้

๑. เรื่อง อาเซียน

คำนำ เมื่อกล่าวถึงคำว่าอาเซียน หลายคนคงรับทราบแล้วว่าในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ หรือ คริสต์ศักราช ๒๐๑๕ ประเทศไทยและ อีก ๙ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะรวมกันเพื่อความเป็นหนึ่ง และมั่นคงทางภูมิภาค และที่ได้ยินเรียกกันบ่อยครั้ง เป็นภาษาอังกฤษว่า "AEC" คืออะไร ขออธิบาย เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่าอาเซียนดังนี้

เนื้อเรื่อง

สรุป อาเซียน คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) โดยการจัดตั้งในครั้งแรกมีจุดประสงค์เพื่อ ส่งเสริมและร่วมมือในเรื่อง สันติภาพ, ความมั่นคง, เศรษฐกิจ, องค์ความรู้, สังคมวัฒนธรรม บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ดังนั้นเราจึงควรหาความรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถ อยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างเป็นสุขต่อไป

๒. เรื่อง คุณธรรม

คำนำ คุณธรรม และจริยธรรม เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คุณธรรม แปลว่า สภาพคุณงามความดี จริยธรรม แปลว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศิลธรรม กฎศีลธรรม บางครั้งก็เรียกควบกันไปเป็นคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรมที่แท้จริงมีคุณค่าภายในตัวทำให้ผู้ครอบครองความดีเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คุณธรรมต้องตั้งอยู่บนความรู้ สิ่งที่ยึดถือว่าเป็นคุณธรรม เช่น ความกล้าหาญ ความพอดี ความยุติธรรม และศาสนกิจ หากสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นไม่มีความรู้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ คนในสังคมไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะเป็นสังคมไร้ระเบียบ มีการเบียดเบียนละเมิดและขัดแย้งกัน ศิลปวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สังคมหล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียวและมีเอกลักษณ์ที่สวยงามอีกเช่นกัน

เนื้อเรื่อง

สรุป การปฏิบัติตนให้มีคุณความดี ด้านคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม และการปลูกฝังจิตสำนึกจากการเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นพื้นฐาน สื่อให้บุคคลคนนั้นมีกิริยาการแสดงทั้งภายนอกและภายในที่ดีงามออกมาให้บุคคลอื่นเห็นและชื่นชม ถ้าหากมีความมั่นคงกับการกระทำดี แน่วแน่มิแปรปรวน ในการปฏิบัติตนก็จะมีแต่ทำถูกต้อง ถูกจารีตประเพณี ไม่รังเกียจซึ่งกันและกัน พึงรักใคร่กัน สามัคคี มีความเมตตาอยู่ในจิตใจ ชุ่มเย็นตลอดเวลา มีสติ พุดจาสุขุมรอบคอบ การใช้ชีวิตที่เป็นสุขนั้นปฏิบัติไม่ยากนักหากเราเดินบนทางสายกลางอย่างถูกต้อง

แบบฝึกที่ ๕ เขียนส่วนสรุปของเรียงความจากคำนำและเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนส่วนสรุปของเรียงความจากส่วนคำนำและเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง วันแม่

คำนำ แม่คนหนึ่งรักและเลี้ยงดูลูกได้สักกี่คน คำตอบก็คือ ถ้าเป็นลูกของแม่แล้วไม่ว่ากี่คนแม่ก็มี ความรัก ความห่วงใย ความปรารถนาดีให้แก่ลูก ๆ ทุกคนอย่างไม่เอียงเอน พร้อมทั้งจะเลี้ยงดูลูกเสมอ ไม่ว่าลูก จะสูงต่ำดำขาว โง่เขลาหรือเฉลียวฉลาด และไม่ว่าลูกจะเติบโตขึ้นเพียงใด แม่ก็ยังคงคอยมองดูและคอย ประคับประคองเมื่อลูกก้าวพลาดเสมอ

เนื้อเรื่อง โดยทั่วไปแล้ว แม่ธรรมดาคนหนึ่งมีลูกไม่กี่คน อย่างมากก็สิบกว่าคนเท่านั้น แต่เชื่อไหมว่ามีแม่คนหนึ่งเลี้ยงลูกได้หลายสิบล้านคนได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง มอบความรัก ความห่วงใย ความเสมอภาคเท่าเทียมและความปรารถนาดีแก่ลูกของแม่ทุก ๆ คน แม่คนนี้รักลูกทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกอาชีพ แม่ชื่นชมกับความสำเร็จที่ลูกหลาย ๆ คนได้รับ คอยเฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ ด้วยความปีติยินดี แววตาของแม่เปี่ยมไปด้วยความรักความเอื้ออาทร เป็นรักที่บริสุทธิ์อย่างถ่องแท้ และเมื่อใดที่ลูกของแม่คนไหนได้รับความทุกข์ความยากลำบาก มีหรือที่แม่นี้จะทนอยู่ได้อย่างเฉยชา เมื่อลูกทุกข์ แม่ก็ทุกข์ด้วย แม่จึงต้องตระเวนไปตามสถานที่ต่าง ๆ ของ "บ้านหลังใหญ่" หลังนี้ให้ทั่วเพื่อดูแลความเป็นอยู่ของลูก หลายครั้งแม่ก็ทำหน้าที่เป็นแม่บุญธรรมรับเลี้ยงลูกของเพื่อนบ้านที่หนีร้อนมาพึ่งเย็น แม่คนนี้ก็ดูแลลูกบุญธรรมเป็นอย่างดี อุปการะไว้จนเห็นบ้านของเขาสงบดีแล้วจึงจะส่งลูกกลับไป

แม่คนนี้จะไม่มีใครไม่ได้เลยนอกจาก "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" พระผู้ทรงเป็น "แม่ ของแผ่นดิน" แม่ที่เป็นคู่พระบารมีของพอนับตั้งแต่ที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งเป็นสมเด็จพระราชินี พระเมตตาของพระองค์ก็ได้แผ่ปกเกล้าเหล่าพระสภานิกกรชาวไทยได้อย่างไม่เคยขาด พระองค์ทรงมอบความรัก ความเมตตาให้กับราษฎรของพระองค์ทุก ๆ คน ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการได้อย่างครบถ้วนอย่างแม่คนหนึ่งพึงจะปฏิบัติต่อลูก พระองค์ทรงเสด็จไปเยี่ยมราษฎรทั่วผืนแผ่นดินไทย พสกนิกรชาวไทยทุกคนจึงศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างลึกซึ้ง และตอบกลับความรักนั้นไว้ในพระราชหฤทัยและสนองตอบอันเป็นความรักอันบริสุทธิ์กว้างใหญ่ไพศาล มอบแก่ลูก ๆ ทุกคนของพระองค์

สรุป.....

.....

.....

.....

ทุกบุพผา มาลัย จากใจราษฎร
ภักดีบาท องค์แม่หลวง ของปวงเกล้า
พระคือแม่ มิ่งขวัญ ปวงประชา
เหล่าปวงข้า ขอพระองค์ ทรงพระเจริญ

๒. เรื่อง สิ่งแวดล้อม

คำนำ ในปัจจุบัน แม่น้ำ ลำธาร และทะเลสาบ เต็มไปด้วยสิ่งปฏิกูล อากาศรอบๆตัวเราก็เป็นพิษ เป็นภัยต่อสุขภาพ อันสืบเนื่องมาจากควันพิษ หมอกสารเคมีที่มนุษย์ได้ผลิตขึ้นมา ดินและน้ำ ก็มีสารเคมี ที่เป็นพิษซึ่งใช้ในการเกษตรและอุตสาหกรรม ขนบที่เคยสวยงาม ก็กลายเป็นอบอวลไปด้วยกลิ่น ที่ไม่น่าอภิรมย์ อย่างว่าแต่มนุษย์ด้วยกันเลย แม้แต่ผึ้ง ผีเสื้อ นก หนู ปู ปลา ก็อยู่กันแทบจะ ไม่ไหว มนุษย์ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่ได้มีเวลาสำหรับที่จะคิดหาทางป้องกันการอยู่รอด ของมนุษยชาติ มนุษย์เปลี่ยนแปลงความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ทุกด้าน ให้เป็นความสะดวกไร้กังวล ในอนาคตให้แก่ลูกหลาน ผู้ซึ่งต้องเผชิญต่อผลของความสพร่าของมนุษย์เอง หากยังทำกันต่อไป เพื่อความก้าวหน้าที่ควบคู่ไปกับการทำลาย มนุษย์และโดยเฉพาะลูกหลานเหลนก็จะต้องเผชิญกับ ปัญหามลภาวะรอบด้าน คือ เผชิญกับความตายนั่นเอง

เนื้อเรื่อง มลพิษทางอากาศนั้นเกิดจากควัน ฝุ่น ก๊าซบางอย่าง ฯลฯ น้ำฝนซึ่งเคยบริสุทธิ์ ตามธรรมชาติ ปัจจุบันอาจเป็นพิษได้หลายประการ เช่น อากาศเป็นพิษ น้ำฝนเมื่อผ่านอากาศ ลงมา น้ำฝนนั้นก็เป็พิษไปด้วย พอตกลงพื้นอาจเป็นพิษมากขึ้นเมื่อไหลเข้าตามไร่นาที่เกษตรใช้ปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลง ถ้าน้ำฝนนั้นไหลลงไปอยู่ในแม่น้ำอาจจะเป็นพิษมากขึ้นไปอีกเพราะของเสียจากโรงงาน อุตสาหกรรม และที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ น้ำที่อาศัยดื่มและประกอบอาหารเกิดเป็นพิษ อาจจะมี เกิดจากเชื้อโรคเช่น ไทฟอยด์ อหิวาต์ หรือจากของเสียของโรงงานอุตสาหกรรมปัญหาสภาพแวดล้อมนี้ สิ่งมีชีวิตไม่ว่าจะเป็นสัตว์หรือพืชและไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กเพียงใดก็ตามจะมีชีวิตอยู่ได้ เฉพาะบริเวณที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ได้ ก็มีเฉพาะเพียงในบริเวณบางๆ เมื่อธรรมชาติขาดความสมดุล มนุษย์ ก็อาจจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการอยู่รอด สมัยก่อน ไม่ปรากฏเรื่องปัญหามลพิษทาง สภาพแวดล้อม เพราะคนน้อย ตลอดจนมนุษย์มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีวิทยาการสมัยใหม่ ไม่มีรถยนต์ ไม่มีสิ่งต่างๆที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ดีดีที ปุ๋ย แต่เมื่อคนมาอยู่รวมกัน อย่างหนาแน่น สิ่งแวดล้อมก็เลวลง เพราะมนุษย์มีสิ่งประดิษฐ์ คือ เครื่องจักร เครื่องยนต์ ยานหรือวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนเอาชนะธรรมชาติและอำนวยความสะดวกสบาย แต่ในขณะเดียวกัน มนุษย์ก็นำความเสื่อมควบคู่ไปด้วย หรือผลเสีย โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ มนุษย์ได้ทำลายสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นทุกที ทั้งในด้านอากาศ น้ำ ดิน เสียง ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อความเป็นอยู่ ของมนุษย์

สรุป.....

เรื่อง บึงบอระเพ็ด

คำนำ หากจะกล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ทางธรรมชาติที่สวยงามและเป็นชื่อเสียงของจังหวัดมาช้านาน นั่นคือบึงบอระเพ็ด บึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ที่รวมความอุดมสมบูรณ์ต่างๆไว้

เนื้อเรื่อง บึงบอระเพ็ด เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีเนื้อที่ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่าตะโก และอำเภอยะรัง จ.นครสวรรค์

ในอดีตบึงบอระเพ็ดได้ชื่อว่าเป็น "ทะเลเหนือ" หรือ "จอมบึง" เพราะมีสัตว์และพันธุ์พืชน้ำอยู่มากมาย จากการสำรวจพบว่ามีสัตว์อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ประมาณ ๑๔๘ ชนิด พืช ๔๔ ชนิด มีพันธุ์สัตว์ที่หายากได้แก่ นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ปลาเสือตอ และในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคม จะมีนกเป็ดน้ำเป็นจำนวนมากอพยพมาที่บึงแห่งนี้ พื้นที่บางส่วนได้รับการประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า บึงบอระเพ็ดอยู่ในความดูแลของกองอนุรักษ์สัตว์ป่า กลางบึงมีตึกนกแพที่สร้างขึ้นครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ แปรพระราชฐาน

ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมจะมีนกเป็ดน้ำอพยพมาที่บึงแห่งนี้เป็นจำนวนมาก
พื้นที่บางส่วนได้รับการประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

สรุป.....

แบบฝึกที่ ๖ เขียนส่วนสรุปของเรียงความจากเรื่องที่กำหนดให้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนส่วนสรุปของเรียงความจากเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง การใช้เทคโนโลยี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. เรื่อง ทักษะชีวิตศตวรรษที่ ๒๑

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่อง ภัยพิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๑ การเขียนคำนำจากเนื้อเรื่องและส่วนสรุป

๑. เรื่อง สุนทรภู่

คำนำ

เมื่อกล่าวถึงสุนทรภู่ นั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่า น้อยคนนักที่จะรู้จักเพียงแค่ชื่อ เพราะว่าท่านเป็นผู้ที่มีความสำคัญและยิ่งใหญ่สำหรับชนชาวไทย ท่านได้รับการยกย่องจากองค์กรยูเนสโกให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ด้านงานวรรณกรรม จนสามารถกล่าวได้ว่า สุนทรภู่ คือ “มหากวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์” หรือ “เชกส์เปียร์แห่งประเทศไทย”

๒. เรื่อง สายน้ำของชีวิต

คำนำ

ในความหมายของฉันทเองคำว่า “สายน้ำคือชีวิต” นั้นมันมีความสำคัญต่อฉันมากเพราะการที่เราได้อยู่ใกล้กับน้ำ ได้ฟังเสียงน้ำ ได้เห็นภาพของน้ำที่ไหลวนไปตามกระแสนของมันทำให้ฉันรู้สึกเย็นสบาย รู้สึกผ่อนคลายในเรื่องที่เครียดๆ มา เพราะสายน้ำช่วยเป็นคติเตือนใจและสามารถนำมาเปรียบเทียบกับชีวิตของคนเราได้ไปในทางที่ดีงาม

๓. เรื่อง อาเซียน

คำนำ

ปัจจุบันนี้การศึกษาไทยมีการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้ก้าวทันประเทศที่มีความเจริญทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้รอบด้านและสามารถนำไปใช้ได้ในทุกๆสายอาชีพ ดังตอนนี้จะเห็นได้ว่า การศึกษาไม่ว่าจะชาติใด ประเทศใดก็จะให้ความสำคัญกับ ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เพราะภาษาอังกฤษถือว่าเป็น ภาษาสากลที่ใช้เกือบทั่วทุกมุมโลก รวมทั้งยังเป็นภาษาที่ สอดคล้องกับการท างานร่วมกันของประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน ซึ่งได้มีการออกกฎบัตรอาเซียนที่บัญญัติไว้ว่า “The working language of ASEAN shall be English” ภาษา ที่ใช้ในการท างานของอาเซียนคือ ภาษาอังกฤษ เมื่อเป็นอย่างนี้ แล้ว การศึกษาทั่วทุกมุมโลกจึงเน้นที่จะเสริมสร้างให้นักเรียนได้ เรียน ภาษาอังกฤษและนำไปใช้ในอนาคตต่อไป เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันของคนในสังคมประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี ไม่เพียงกระบวนการของการศึกษาเท่านั้นที่จะเป็น ผู้เริ่ม แต่ก็ขึ้นอยู่กับ ผู้เรียนด้วยว่าจะใส่ใจและพร้อมนำไปปฏิบัติใช้ในอนาคตได้อย่างเต็มที่หรือไม่ เพื่อให้ สอดคล้องกับนโยบายของอาเซียนในการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจา เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๒ ฝึกเขียนคำนำจากชื่อเรื่อง

๑. เรื่อง บึงบอระเพ็ด

คำนำ

“เมืองสี่แคว แห่มังกร พักผ่อนบึงบอระเพ็ด ปลารสเด็ดปากน้ำโพ”

จากคำขวัญประจำจังหวัด“นครสวรรค์” จะเห็นได้ว่าบึงบอระเพ็ด คือหนึ่งในสถานที่ และเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของเมืองปากน้ำโพแห่งนี้

บึงบอระเพ็ด เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอของจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ อ.เมือง อ.ชุมแสง และ อ.ท่าตะโก

บึงบอระเพ็ดนั้นได้รับการประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีการค้นพบ นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร (White-eyed River-Martin : Pseudochelidonsirintarae) เป็นครั้งแรกของโลก

๒. เรื่อง การเรียนกวดวิชา

คำนำ

เรียนพิเศษ เรียนเสริม เรียนซ่อม เรียนเร่งรัด เป็นสิ่งที่สังคมไทยมีมานาน เพื่อเป็นการช่วยเหลือ เด็กที่เรียนอ่อน หรือเพื่อเรียนให้ทันเพื่อน ต่อมาเกิดการเก็บค่าเรียน กลายเป็นการเรียนแบบธุรกิจการค้า มีการจัดหลักสูตรแบ่งเป็นรายวิชา จึงเปลี่ยนการเรียกเป็น “กวดวิชา” จุดมุ่งหมายในการเรียนเริ่มเปลี่ยนไป ไม่ใช่เฉพาะเด็กที่เรียนอ่อนเท่านั้น แต่เด็กทุกคนที่เรียนกวดวิชาต้องการเรียนให้เก่งขึ้น เรียนเก่งกว่าคนอื่น ในวิชาโดยเฉพาะเมื่อต้องมีการสอบคัดเลือก ก็จะเลือกเรียนกวดวิชาที่ตัวเองคิดว่าขาดหรือไม่เก่งพอนั้นหรือ

๓. เรื่อง ตรุษจีนเมืองปากน้ำโพ

คำนำ

นครสวรรค์ เมืองต้นแม่น้ำเจ้าพระยา มีชื่ออีกชื่อที่คนทั่วไปรู้จักคือ 'ปากน้ำโพ' เป็นเมือง ที่ตั้งอยู่ระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นครสวรรค์นับว่าเป็นประตูสู่ภาคเหนือ ส่วนปากน้ำโพจัดเป็นศูนย์กลางทางการค้า เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

ชาวจีนหลายเชื้อสายที่อพยพเข้ามาตั้งรกรากทำมาหากินจะอาศัยอยู่ตามริมแม่น้ำ น่าน เรียกว่า 'แควใหญ่' และบริเวณ 'ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา' คือตลาดปากน้ำโพ ซึ่งอยู่ทางฝั่งทิศตะวันตก

บรรพบุรุษของชาวจีนนับถือเทพเจ้า เมื่อมาตั้งรกรากที่ใด ได้อัญเชิญเอาเทพเจ้าที่ตนนับถือติดตัวมาด้วย ชาวจีนในตลาดปากน้ำโพก็เช่นกัน

ตั้งแต่นั้นมาชาวจีนในปากน้ำโพจึงได้อัญเชิญองค์เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ ทุกองค์แห่รอบตลาดปากน้ำโพ ในช่วงเทศกาลตรุษจีนของทุกปีจนกลายเป็นประเพณีสืบทอดกันมากกว่า ๘๐ ปี นั่นเอง

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๓ เขียนคำนำจากเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง ยาเสพติด

คำนำ

เสพติด คือ สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าไปแล้วจะทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายจิตใจของมนุษย์ ในสังคมไทย ณ ปัจจุบัน ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่ ที่เราต้องการการแก้ไขอย่างจริงจัง และอย่างจริงจังของผู้ที่เกี่ยวข้องแต่เหนือสิ่งอื่นใดถ้าท่านเป็นเยาวชนไทยที่เลือกจะต่อต้านมากกว่าที่ท่านจะไปสนใจติดยาเสพติด ขอบอกท่านทันทีว่าท่านเป็นพลังที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากไม่มีใครที่จะติดยาเสพติดโดยไม่ยินยอมที่จะเสพ เพราะฉะนั้นคำว่า “ไม่เริ่ม ไม่ต้องเลิก” ท่านจงจำ ๕ คำไว้ให้ดี คาถาป้องกันปัญหายาเสพติด

๒. เรื่อง การคอร์รัปชัน

คำนำ

คอร์รัปชัน เป็นโรคร้ายที่แพร่ระบาดไปทั่วโลก และเป็นโรคเก่าแก่ที่มีมายาวนานนับตั้งแต่มนุษยเริ่มก่อตั้งเป็นสังคม และรักษาไม่หายจนทุกวันนี้ แต่ในหลายประเทศมีวิธีควบคุมโรคนี้ได้ และประเทศเหล่านั้นก็ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศจนมาเป็นประเทศชั้นนำ โดยที่บางประเทศอาจไม่มีทรัพยากรมากมาย อย่างประเทศญี่ปุ่นและสิงคโปร์ แต่เขามีกลไกที่สามารถควบคุมการคอร์รัปชันได้ดี จนอยู่ในอันดับต้นๆของประเทศ

๓. เรื่อง งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

คำนำ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ จัดตั้งงาน "สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน" เพื่อเป็นสื่อในการสร้าง จิตสำนึกด้านอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยให้เยาวชนนั้น ได้ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เห็นคุณค่า ประโยชน์ ความ สวยงาม อันจะก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณ ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤกษศาสตร์ในพื้นที่ของโรงเรียน โดยมีองค์ประกอบดังกล่าว เป็นสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าวอีกทั้งใช้ในการศึกษาและเป็น ประโยชน์ ต่อเนื่องใน การเรียนการสอนวิชาต่างๆอีกด้วย

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๔ เขียนเนื้อเรื่องจากส่วนคำนำและส่วนสรุป

๑. เรื่อง อาเซียน

เนื้อเรื่อง

อาเซียน คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) คำขวัญอาเซียน คือ หนึ่งวิสัยทัศน์, หนึ่งอัตลักษณ์, หนึ่งประชาคม (One Vision, One Identity, One Community)

สัญลักษณ์อาเซียน เป็น รูปวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและ สีน้ำเงิน วงข้าว ๑๐ ต้น มีดรรชนีไว้ หมายถึงประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพ และความเป็นหนึ่ง ใน วงกลม ซึ่งสีแดง สีขาว สีน้ำเงิน แสดงถึงความเป็นเอกภาพมีอักษรคำว่า "asean" สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าวแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และ ความก้าวหน้า ของประเทศสมาชิกอาเซียน สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดงหมายถึง ความกล้าหาญ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

อาเซียน รวมตัวกันเพื่อ ความร่วมมือกันทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม และได้มีการพัฒนาการเรื่อยมา จนถึงขณะนี้เรามีกฎบัตรอาเซียน (ธรรมนูญ อาเซียน หรือ ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนแนวทางการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ๓ สิ่งหลักๆ คือ ๑.การเมืองความมั่นคง (Socio-Cultural Pillar) ๒. เศรษฐกิจ (Asean Economic Community: AEC) ๓. สังคมและวัฒนธรรม (Political and Security Pillar) ซึ่งทั้งหมดนี้ ก็มีพัฒนาการไปด้วยกัน โดยเหตุที่คนส่วนใหญ่มักจะพูดถึงแต่ AEC ซึ่งก็คือด้านเศรษฐกิจหรือประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน คงเป็นเพราะว่าเรื่องเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่ดูจะจับต้องได้มากกว่าเรื่องอื่นๆ อีกทั้งในการ ขับเคลื่อนส่วนใหญ่แล้วที่มักจะก้าวไปเร็วกว่าส่วนอื่นๆ ก็คือภาคธุรกิจ ดังนั้น คนอาจจะรับรู้เรื่อง AEC มากกว่ามิติความร่วมมืออื่นๆ ของอาเซียน ในด้านมิติอื่นๆ ด้วยเพื่อให้รู้ทันและวางแผนเพื่อการปรับตัว ให้อยู่อย่างมีความสุข

เราต้องหันมาให้ความสนใจกับประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนด้วยกันเองมากขึ้น ว่าตอนนี้ เขาทำอะไรกัน มีพัฒนาการในเรื่องใด มีความแข็งแกร่งและมีจุดอ่อนในเรื่องไหน เพราะเมื่อรวมตัวกัน เป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ประเทศในอาเซียนจะมีการติดต่อกันมากขึ้น

ในอนาคต เศรษฐกิจอาเซียนจะเป็นอาเซียน+๓ โดยจะเพิ่มประเทศ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย และต่อไปก็จะมีการเจรจา อาเซียน+๖ จะมีประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ อินเดียต่อไป

๒. เรื่อง คุณธรรม

เนื้อเรื่อง

ฉันอาศัยอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นมีสมาชิกทั้งหมด ๖ คน ใช้ชีวิตที่เรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ หุรรพา พ่อ แม่ ปู่และย่า ท่านมักสอนให้ฉันและน้องเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม ทุกเช้าของแต่ละวันปู่ของฉันมักจะสวดมนต์เป็นกิจวัตรอยู่เสมอ เพื่อให้จิตใจสงบ ท่านขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้บ้านเราอยู่เย็นเป็นสุขหวังให้ลูก-หลานเป็นคนดีประสบความสำเร็จในชีวิต ย่าของฉันคอยตักเตือนในสิ่งที่ถูกและผิด ชี้แนวทาง การดำเนินชีวิตให้ฉัน ส่วนพ่อและแม่เป็นกำลังใจในยามที่ฉันท้อแท้ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ให้ผ่านพ้นไป

บุคคลสำคัญในบ้านเปรียบเสมือนพระประจำตัวที่คอยดูแลให้เราปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม ปัจจุบันฉันกำลังศึกษาอยู่สาขานิติศาสตร์ในสายอาชีพไม่ว่าจะเป็นอาชีพใดนั้น ทุกคนต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพของตน หากขาดสิ่งเหล่านั้นการปฏิบัติหน้าที่บนสายอาชีพ ที่ดีคงไม่สมบูรณ์ ฉันหวังที่จะทำงานในด้านที่ตนรักและหวังที่จะดูแลครอบครัว ฉันจึงตั้งใจเรียนปฏิบัติตน เป็นนักศึกษาที่ดีเพื่ออนาคตของตนเอง เลิกเรียนของทุกวันไม่คอยไปเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิงหรือมั่วสุม อยู่กับเครื่องแอลกอฮอล์แต่อย่างใด เนื่องด้วยฉันถูกเลี้ยงดูอยู่ในกรอบ แต่ฉันมีความสุขดี หากจะให้ไปในสถานที่แบบนั้นก็ไม่ได้ไปนั่งมองคนอื่นเขาจะให้ตีตนไม่ถนัดนัก ภายใต้จิตสำนึกและยึดปฏิบัติตาม หลักศาสนา การมีจิตใจที่ดีเป็นคนดีของสังคมและครอบครัว ส่วนการเป็นประชาชนที่ดีในสังคม ประชาธิปไตยนั้น ฉันเพิ่งได้ใช้สิทธิ์เป็นครั้งแรกในการเลือกตั้งปี ๒๕๕๔ เป็นการเคารพในสิทธิศักดิ์ศรี ของมนุษย์โดยเท่าเทียมกัน การตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อส่วนรวม การเห็นแก่ประโยชน์ สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการมีรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ทางบวก ในการแสดงบทบาทอย่างแข็งขันในการมีส่วนร่วมที่จะนำพาให้สังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ มีการพัฒนาภายใต้ระบบประชาธิปไตยต่อไป ในชีวิตประจำวันฉันต้องพบปะผู้คนหมู่มาก รวมไปถึง เพื่อนๆ ที่มหาวิทยาลัย ทุกคนต่างแหล่งที่มาแต่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องศึกษาอยู่ด้วยกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เราจะอยู่ด้วยกันไม่ได้หากไม่เกิดการยอมรับความแตกต่าง ทั้งกายารายา และความคิด การเคารพสิทธิ ในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น ทุกอย่างอยู่บนพื้นฐานทางจิตใจที่ก่อให้เกิดความโลภ โกรธ และหลง ได้ง่าย หากเรารู้จักมีจิตใจที่เป็นกลางแม้การปล่อยวาง ปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ต่อให้เราต้องพบบุคคลลักษณะ ไหนเราก็จะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขนั่นเอง ในด้านศิลปวัฒนธรรมที่ฉันมักคุ้นเคยและเห็นเป็นประจำ คือการไหว้และการทำบุญตักบาตรในยามเช้า เรียกว่าเป็นประเพณีที่คู่คนไทยมาครั้งสมัยโบราณ เป็นเอกลักษณ์ที่สวยงาม และประเพณีที่ทุกคนรู้จักทั่วประเทศคือ เทศกาลมหาสงกรานต์

ฉันและครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การปฏิบัติที่ดีงามทั้งกายและใจเป็นคุณธรรม มนุษย์ทุกคนควรประพฤติและปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามเพื่อชีวิต ที่มีความเจริญและเพื่อสังคมที่สงบมั่นคงยั่งยืน

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๕ เขียนส่วนสรุปของเรียงความจากคำนำและเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง วันแม่

สรุป

ความรักความเอื้ออาทรที่แม่คนหนึ่งได้มอบให้ลูกหลายสิบล้านคนอย่างเทาเทียมไม่เอนเอียง ปลื้มปิติยินดีกับลูกที่ประสบความสำเร็จและพยายามบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ลูก ๆ ที่ยังได้รับความทุกข์ยาก ด้วยพระราชอัจฉริยภาพอันปราดเปรื่อง ตั้งสายฝนที่โปรยความชุ่มชื้นให้แก่แผ่นดินที่แห้งแล้งให้กลับมา มีชีวิตชีวาอีกครั้ง พระองค์ทรงเป็น "แม่หลวง" เป็น "แม่ของแผ่นดิน" ที่ลูก ๆ กว่าหกสิบล้านคนเคารพรัก และรักดีอย่างไม่มีวันเสื่อมคลายไปจากหัวใจของชาวไทยทุกดวง

๑. เรื่อง สิ่งแวดล้อม

สรุป

ดังนั้นจึงควรควบคุมเทคโนโลยีการใช้และการแปรรูปให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้เกิดของเสียมลสารน้อยที่สุด ไม่ให้มลสารเข้าสู่ขบวนการใช้และแปรรูป แต่ถ้าจำเป็นต้องควบคุมปริมาณทั้งที่ใช้ และการแปรรูป แต่ถ้าจำเป็นต้องควบคุมปริมาณทั้งที่ใช้ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีการควบคุมการใช้ทรัพยากรให้พอดี โดนส่วนที่เหลือจะต้องทำหน้าที่ได้เท่ากับปริมาณที่มีตามปกติ และเมื่อใดก็ตามที่จะมีการใช้ทรัพยากรอย่างหนึ่ง แล้วส่งผลกระทบต่ออีกทรัพยากรหนึ่งต้องไม่ทำให้ของเสียหรือมลสารมีพิษต่อทรัพยากรนั้นๆ

๒. เรื่อง บึงบอระเพ็ด

สรุป

เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอท่าตะโก และอำเภอชุมแสง ในอดีตบึงบอระเพ็ดได้ชื่อว่า เป็น "ทะเลเหนือ" หรือ "จอมบึง" เพราะมีสัตว์และพันธุ์พืชน้ำอยู่มากมาย จากการสำรวจพบว่า มีสัตว์อาศัยอยู่ประมาณ ๑๔๘ ชนิด พืช ๔๔ ชนิด เคยพบสัตว์หายากที่นี้ ได้แก่ นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ปลาเสือตอ ในเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนมากอพยพมาที่บึงแห่งนี้ มีนกประจำถิ่นหลายชนิด อาทิ นกเป็ดน้ำ นกอีโก้ง นกอีแจว นกปากห่างซึ่งจะวางไข่ในเดือนกรกฎาคม-มีนาคม พื้นที่บางส่วน ได้รับการประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า บึงบอระเพ็ดอยู่ในความดูแลของกองอนุรักษ์สัตว์ป่า และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา โดยกรมประมงได้มาตั้งสถานีพัฒนาประมงบึงบอระเพ็ดไว้ด้วย

แนวตอบแบบฝึกที่ ๖ เขียนส่วนสรุปของเรียงความจากเรื่องที่กำหนดให้

๑. เรื่อง การใช้เทคโนโลยี

เทคโนโลยี หรือ เทคนิควิทยา มีความหมายค่อนข้างกว้าง โดยทั่วไปหมายถึง การนำความรู้ทางธรรมชาติวิทยาและต่อเนื่องมาถึงวิทยาศาสตร์มาเป็นวิธีการปฏิบัติและประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ อันก่อให้เกิดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร แม้กระทั่งองค์ความรู้นามธรรมเช่น ระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น เทคโนโลยีก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและในพื้นที่ที่มีเทคโนโลยีเข้าไปเกี่ยวข้องในหลายรูปแบบ เทคโนโลยีได้ช่วยให้สังคมหลาย ๆ แห่งเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากขึ้นซึ่งรวมทั้งเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน

หลาย ๆ ขั้นตอนของการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดผลผลิตที่ไม่ต้องการ หรือเรียกว่ามลภาวะ เกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีหลาย ๆ อย่างที่ถูกนำมาใช้ มีผลต่อค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม เมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นก็มักจะถูกตั้งคำถามทางจริยธรรม

๒. เรื่อง ทักษะชีวิตศตวรรษที่ ๒๑

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑” (๒๑st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคนนั่นเอง

๓. เรื่อง ภัยพิบัติ

ภัยพิบัติ คือ ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน โดยส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของผู้นับในสังคมทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ภัยพิบัติแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และภัยพิบัติที่มนุษย์สร้างขึ้น

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ อาทิ แผ่นดินไหว อุทกภัย อัคคีภัย พายุ ภัยพิบัติที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น การสูบน้ำใต้ดินปริมาณมากจนส่งผลให้เกิดการทรุดตัวของพื้นดิน การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ใต้ดิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อชั้นหินใต้เปลือกโลก โดยอาจมีผลกระทบต่อโลกในระยะยาว เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรองทอง จิรเดชากุล. นวัตกรรมการศึกษาชุดแบบฝึกการเขียนเรียงความเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.

กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ธารอักษร, ๒๕๔๘

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๖.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. เขียนให้เป็น ชนะปลายปากกา. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย, ๒๕๕๑.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน.กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้
พื้นฐานภาษาเพื่อพัฒนาการคิด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว, ๒๕๕๑

_____. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาเพื่อพัฒนาการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.

ชัยนันท์ นันทพันธ์. เส้นทางนักเขียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๘.

ผจงวาด พูลแก้ว, พัทธณี ปิ๋นเพราะ และสุวรรณี ไสประดิษฐ์. การเขียนเรียงความจดหมาย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๑.

สอากค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕.

กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), ๒๕๔๗.

เสนีย์ วิลวรรณ. การเขียน ๑. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.

